

Gebelik Öncesi Do?um Korkusu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Gebelik Öncesi Do?um Korkusu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22033>

Özet

Gebelik Öncesi Do?um Korkusu Ölçe?i (GÖ-DKÖ), bireylerin gebelik öncesinde do?um sürecine dair ya?ad?klar? anksiyete ve korku düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Tuba Uçar ve Sibel Timur-Ta?han tarafından 2017 y?l?nda ger?ekle?tirilmif tir. Uyarlama ?alışmas?, ölçe?in hem kad?n hem de erkek örneklemlerinde geçerlik ve güvenirlik özelliklerini test etmeyi amaçlamıştır. Orijinal yapıyı koruyarak tek boyutlu 10 maddeden oluşan bu araç, tokofobi veya do?umla ilgili kayg?lar?n gebelik planlama a?amas?nda belirlenmesi ve erken müdahale stratejilerinin geli?tirilmesi a?řs?ndan önemli bir tan? araçdır.

Anahtar Kelimeler

Gebelik Öncesi Do?um Korkusu, Tokofobi, Gebelik, Psikometrik Özellikler, Faktör Analizi, Ölçek Uyarlamas?

Yazarlar

Tuba Uçar, Sibel Timur-Ta?han

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin (hem kad?n hem de erkeklerin) gebelik planlama veya gebelik öncesi dönemde do?uma dair hissettikleri korku ve endi?e düzeylerini sistematik olarak ölçmektir. Bu uyarlama ?alışmas?, Gebelik Öncesi Do?um Korkusu Ölçe?i'nin (GÖ-DKÖ) Türkçe konuşan popülasyonda kültürel olarak uygunlu?unu ve psikometrik a?şdan sa?lamlı?n? kan?tlamay? hedeflemiştir. Ölçek, özellikle ?iddetli do?um korkusu (tokofobi) riski taşıyan bireylerin erken te?hisinde klinisyenlere yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Yap?

Gebelik Öncesi Do?um Korkusu Ölçe?i, do?um eylemi, do?um a?řs?, bebe?in sa?lı?ı ve do?um sürecinin kontrol edilemezli?i gibi konular etraf?nda yo?unlaşan bilişsel ve duygusal bileşenlerden oluşan tek bir psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, bireyin henüz gebe kalmadan veya gebelik planlama a?amas?nda dahi do?umla ilgili yo?un, mantık dışı veya a?ıř kayg? duymas? durumu olan do?um korkusu spektrumunu temsil eder. Ölçek, tek boyutlu bir yapıya sahip olup, korkunun genel düzeyini de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in yapı geçerli?i, A?şmlayıc? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) ile

incelenmiştir. Hem Kadın Gebelik Öncesi Doğum Korkusu Ölçeği (KGÖ-DKÖ) hem de Erkek Gebelik Öncesi Doğum Korkusu Ölçeği (EGÖ-DKÖ) için örneklem uygunluk katsayıları (KMO) yüksek bulunmuştur (KGÖ-DKÖ için 0.904; EGÖ-DKÖ için 0.874). Bartlett's Testi sonuçları ($p=0.000$) örneklem büyüklüğünün faktör analizi için uygun olduğunu göstermiştir.

DFA çalışmaları, erkekler için tek boyutlu modelin uyum indeksleri oldukça iyi bulunmuştur ($\chi^2/sd=1.6$, $RMSEA=0.07$, $GFI=0.92$, $CFI=0.93$, $IFI=0.94$). Kadınlar için ilk DFA uygulamasında bazı uyum indeksleri kabul sınırlarının dışında kalmıştır ($\chi^2/sd=3.78$, $RMSEA=0.14$). Ancak, yapılan model modifikasyonları (bazı değişkenler arası kovaryanslar oluşturularak) sonrasında uyum indeksleri önemli ölçüde iyileştirilmiştir. Revize edilmiş kadının modelinin uyum indeksleri mükemmel düzeyde uyum sağladığını göstermiştir ($\chi^2/sd=1.06$, $RMSEA=0.02$, $GFI=0.95$, $CFI=0.99$, $IFI=0.99$).

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenirliği, Cronbach's Alfa katsayısı ile değerlendirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin genel iç tutarlılık derecesi 0.86 olarak saptanmıştır. Bu değer, ölçeğin tutarlı ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal doğrulaması, 130 erkek ve 130 kadın öğrenciden toplanan veriler üzerinden gerçekleştirilmiştir. Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) sonuçları, hem kadınlar (KGÖ-DKÖ) hem de erkekler (EGÖ-DKÖ) için 10 maddelik tek boyutlu bir yapıyı desteklemiştir. KGÖ-DKÖ, toplam varyansın %63.366'sını, EGÖ-DKÖ ise %53.501'ini açıklamıştır. Faktör yükü değerleri her iki ölçekte de kabul edilebilir sınırlar içinde yer almıştır.

Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) sonuçları, erkek modelinin iyi uyum sağladığını gösterirken, kadın modelinde başlangıçta düşük uyum indeksleri tespit edilmiştir. Ancak, ölçüm modelinde yapılan dikkatli incelemeler ve bazı maddeler arası kovaryansların eklenmesiyle modelin uyumu önemli ölçüde artmıştır. Revize edilen kadın modelinde faktör yükleri 0.44 ile 0.88 arasında sınırlanmış olup, bu son modelin verilere daha iyi uyum sağladığı ve tek boyutlu yapıyı doğruladığı belirlenmiştir.

Ölçek

Test Tipi: Uyarılama

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal dil belirtilmemiştir, ancak Türkçe uyarlaması mevcuttur.)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Üniversite öğrencileri üzerinden geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.)

Yaş Grubu: Yetişkinler (Genellikle üreme çağındaki bireyler)

Popülasyon Detayları: Geçerlik ve güvenirlik çalışması, 130 erkek ve 130 kadın üniversite öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 6'lı Likert Ölçeği kullanılarak derecelendirilmiştir (1=kesinlikle katılmıyorum - 6=kesinlikle katılıyorum). Ölçek toplam 10 maddeden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Tokofobi, Gebelik Öncesi Kaygı, Doğum Korkusu, Psikometrik, Cronbach Alfa, Ölçek Geliştirme, RMSEA, CFI

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: tuba.ucar@inonu.edu.tr (Sorumlu Yazar ile iletişim)

Yazışma Adresi: Tuba Uçar (İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi)

Çinler, Ücretler ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2017

Çinler ve Ücretler: Ticari kullanım ve telif hakları için sorumlu yazar Tuba Uçar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Erişimi: Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [gebelik-onesi-dogum-korkusu-olcegi-toad.pdf](https://doi.org/10.31067/0.2018.43)

Referanslar

Uçar, T., ve Timur-Taşhan, S.(2017).Gebelik Öncesi Doğum Korkusu Ölçeğinin Türkçe uyarlaması: Kadın ve erkeklerde geçerlik ve güvenirlik çalışması. *ACU Sağlık Bil Dergisi*. DOI: <https://doi.org/10.31067/0.2018.43>

Gebelik Öncesi Doğum Korkusu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde

de?i?tirilmemelidir.

1m: Do?um a?r?s?n?n çok ?iddetli olaca??ndan endi?e duyuyorum.

Ölçek toplam 10 maddeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM